

1) Περίπαιγμα, ἐμπαιγμός, χλεύη Κύπρ. Πάρ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Λακων.) Πόντ. (Ινέπ.) —ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἀν. —Λεξ. Κομ. Περίδ. Βυζ.: 'Εγὼ δὲν είμαι κάμμιψα ζαφή νὰ μοῦ κάμη ἀναγέλασματα Λακων. Μὲν γελάς, κόρη μου, τοῦ 'ἐν ἐν' τοῦ ἀναγέλασμάτου Κύπρ. Οἱ βοσκοὶ θὰ ὅθουνε κάθε ἀναγέλασμα, πομπή, ντροπή, κατάρα νὰ σοῦ ψάλουν ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἀν. || Παροιμ. Τῆς νύχτας ἡ δουλειὰ τῆς ἡμέρας τ' ἀναγέλασμα (ἐπὶ ἐλαττώματος ἔργου γενομένου ἐν καιρῷ νυκτός. Συνών. παροιμ. τῆς νύχτας τὰ καμώματα τὰ βλέπεις ἡ μέρα καὶ γελᾷ) Ινέπ. Συνών. ἀνάγελο 1. **2)** Τὸ ἀντικείμενον γέλωτος, περίγελως Κάρπ. Κρήτ. Σύμ. —Λεξ. Δημητρ.: 'Ναέλασμα τοῦ κόσμου Σύμ. Αὐτὸς εἶναι τ' ἀναγέλασμα τοῦ χωριοῦ του Κρήτ. || Παροιμ.

Τοῦ κόσμου τ' ἀναγέλασμα τὸν κόσμον ἀναγέλα (ἐπὶ οὐτιδανοῦ ἐμπαιζοντος ἄλλους) Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀναγέλαστρον 1, ἀνάγελο 2.

ἀναγέλαστα ἐπίρρ. Κύπρ. ἀναέλαστα Κύπρ. ἀνέλαστα Ρόδ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάγελαστος.

"Ανευ ἐμπαιγμοῦ, ἀνευ σκώμματος ἔνθ' ἀν.: Φρ. 'Ακατάγνωτα τοῦ ἀναγέλαστα (λέγεται εἰς περίπτωσιν, καθ' ἥν θέλει τις νὰ δεῖξῃ ὅτι γίνεται ἡ λέγεται τοῦτο ἡ ἐκεῖνο χωρὶς τὴν πρόθεσιν ἐμπαιγμοῦ). Πρβ. ἀναγέλαστα, ἀναγέλαστρος (ιδ. ἀνάγελαστρον 2), περιγελαστούρης, περιγελαστρος (ιδ. ἀνάγελαστρον 2), περιγελαστούρης, περιγελαστρος.

'Εκ τοῦ φ. ἀναγελῶ. 'Η λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ο περιγελῶν, εἴρων, φιλοσκώμμων ἔνθ' ἀν.: Αὐτὴν εἶναι ἀναγελάστρα Θράκ. Κύπρη. Κεῖται τὸν πόρτα καὶ παρουσιάζεται μπροστά μον ἐκείνη ἡ ἀναγελάστρα ἡ 'Αρστὴ ΓΞενόπ. ἔνθ' ἀν. Μοῖρα ἀναγελάστρα ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀναγέλαστρον 2), περιγελαστούρης, περιγελαστρος (ιδ. ἀνάγελαστρον 2), περιγελαστούρης, περιγελαστρος.

2) Τὸ πτηνὸν γλωττὶς ἡ ἴνγξ ὁ κοινὸς (Jynx torquilla) τῆς τάξεως τῶν ἀναρριχητικῶν (scansores) προβάλλον τὴν γλῶσσαν πρὸς συλλογὴν ἐντόμων καὶ ιδίως μυρμήκων (γνωστὸν ὅτι γλῶσσα ἔχει τοῦ στόματος ἐκβαλλομένη εἶναι σημεῖον ἐμπαιγμοῦ. Ίδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. 'Αρχ. 6 (1923) 226) Ζάκ. [**]

ἀναγελαστικὸς ἐπίθ. Λεξ. Κομ. —ΚΠαλαμ. 'Ασάλ. ζωὴ 70.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἀνάγελαστος καὶ τῆς καταλ. -ικός.

'Ο ἐμπαιγμοῦ ἄξιος ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.

Ποιὸς νὰ τὴν καταράστηκε; δὲ βρέθηκε γὰ δαύτη παρὰ ἕνα μυῆμα ἀταίριαστο καὶ ἀναγελαστικὸ ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν.

ἀναγέλαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀναέλαστος Ρόδ. ἀνέλαστος Ρόδ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἀνάγελαστος <ἀνάγελῶ τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβίβασμοῦ τοῦ τόνου. Ίδ. ἀ- στερητ. 2α.

'Ο μὴ ἄξιος γέλωτος, ἡτοι χλευασμοῦ: Φρ. 'Ανέλαστον καὶ ἀκαταδίκαστον, Θεέ μου! ἡ 'Ανέλαστον καὶ ἀκαταδίκαστόν μας, ἡ μαρτον, Θεέ μου! (ἀκακολόγητον καὶ ἀκατάχριτον νὰ εἶναι τὸ πρᾶγμα, μὴ πρὸς χλευασμὸν ἡ κατάχρισιν! Φρ. ἀποτρεπτικὴ κακοῦ).

ἀναγελαστούρης ὁ, Λεξ. Βυζ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀνάγελαστος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικής.

'Ο ἐμπαιζόν, ὁ περιγελῶν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀνάγελαστος 1.

ἀναγέλαστρον τό, Κύπρ. ἀναγέλαστρο Κύθηρ. ἀναγέλαχτρο Κύθηρ. ἀναέλαστρον Ρόδ. ἀνέλαστρον Ρόδ. ἀναγέλαστρον Δλιπέρτ. Τζιρπ. τραούδ. 1,65 ἀναέλαστρον Κύπρ. Ρόδ. ἀνεέλαστο Κάρπ. 'νεγέλαστρον Ρόδ. ἀναγέλαστρος ὁ, Κύθηρ.

'Εκ τοῦ φ. ἀνάγελῶ.

1) Πρόσωπον ἡ πρᾶγμα ἄξιον γέλωτος, τὸ προκαλοῦν γέλωτα ἡ χλεύη ἔνθ' ἀν.: "Εγινες τοῦ κόσμου τ' ἀναέλαστρον Ρόδ. || Παροιμ.

Τοῦ κόσμου τ' ἀναγέλαστρον τοῦ κόσμου ἀναγελῆ τον (ἐπὶ οὐτιδανοῦ ἐμπαιζοντος ἄλλους) Κύπρ. || 'Ἄσμ.

Μωρὴ τσουκάλα βρομερή, τηάνι ἵχως χέρι, ποῦ 'ινες τ' ἀνεέλαστο καταμεσῆς 'ς τ' Ἀπέρει Κάρπ.—Ποίημ.

'Κανεῖ χαρτίν τοῦ παιχνιδκοῦ, | φαεῖν, πλειεῖν τδαι τδοιμήσειν το' ἐγίνης τ' ἀναγέλαστρον, | γέρε μου, τοῦ πασανοῦ ('κανεῖ = εἶναι ἀρκετόν, ἀρκεῖ) Δλιπέρτ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀνάγελο 2, ἀνάγελο 2. **2)** Υπὸ τὸν τύπ. ἀναγέλαστρος ὁ, ὁ περιπαιζόν, ὁ χλευάζων Κύθηρ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀνάγελαστος 1.

ἀνάγελο τό, Ζάκ. Πελοπν. ἀνέγελο Πάτμ. ἀναγέλιο Εῦβ. (Κύμ.) Κρήτ. ἀναγέλιον Σαμοθρ. ἀνεγέλιο Κάρπ. ἀνεέλιο Νάξ. (Απύρανθ.) ἀνιγέλιον Λέσβ. 'νεγέλιο Χίος ἀναγέλιν Λυκ. (Λιβύσσος.)

'Εκ τοῦ φ. ἀνάγελῶ ὑποχωρητικῶς.

1) Περίπαιγμα, ἐμπαιγμὸς Εῦβ. (Κύμ.) Κάρπ. Κρήτ. Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσος.) Σαμοθρ.: Φρ. Εἴτεν της τῆς πέτρας τ' ἀναγέλια (ἡτοι τόσα σκώμματα ὅσα μόνον κωφὸς καὶ ἀφωνος, ως ἡ πέτρα, θὰ ἡδύνατο νὰ ἀνεχθῇ) Κάρπ. || Παροιμ.

Μ' ἀναγελάεις, παίρνεις με | τσαὶ τ' ἀναγέλιο τὸ 'χεις (ιδίᾳ ἐπὶ κόρης ἐμπαιζούσης νεανίαν, τὸν δόπιον δύμως ἔπειτα λαμβάνει σύζυγον, ἡ ἐπὶ νεανίου ἐμπαιζοντος κόρην κτλ.) Κύμ. Συνών. ἀναγέλασμα 1. **2)** Τὸ ἀντικείμενον τοῦ γέλωτος, περίγελως Ζάκ. Νάξ. (Απύρανθ.) Πάτμ. Χίος: Φρ. δοῦλη καὶ ἐβεντο καὶ ἀνεέλιο τοῦ κόσμου! (ἐβεντο = διαπόμπευσις) 'Απύρανθ. || Παροιμ.

Τ' ἀνάγελο τοῦ κόσμου τὸν κόσμο ἀναγελῆ (ἐπὶ τοῦ ἄλλους σκώπτοντος, ἐνῷ καὶ αὐτὸς εἶναι πλήρης ἐλαττωμάτων) Ζάκ. || 'Ἄσμ.

Μωρὴ σκύλλα, μωρὸς ἀνομη καὶ 'νεγέλιο τοῦ κόσμου Χίος. Συνών. ἀναγέλασμα 2, ἀναγέλαστρον 1.

ἀναγελῶ σύνηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. ἀναγελοῦ Πελοπν. (Μάν.) Σκῦρ. ἀναγεοῦ Τσακων. ἀναγιλοῦ Θεσσ. (Ζαγορ.) Λυκ. (Λιβύσσος.) ἀναγελῶ Αἴγιν. Εῦβ. (Κύμ.) Ζάκ. Πελοπν. (Άνδριτσ. Βασαρ. Βούρβουρ. Λακων. κ.ἄ.) ἀναελάω Λεξ. Μπριγκ. ἀναγιλάον Στερελλ. (Αίτωλ. Καλοσκοπ.) ἀναελῶ Κάρπ. Κύπρ. Μεγίστ. Ρόδ. Σύμ. ἀναγελῶ Δαρδαν. Ιων. (Κρήν.) Α. Κρήτ. ἀνεέλω Κάρπ. ἀνιγελῶ Θράκ. (Καλλίπ.) Ιμβρ. Λέσβ. Σάμ. Σαμοθρ. Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀνηελῶ Κάρπ. 'ναγελῶ Κρήτ. Κύπρ. κ.ἄ. 'ναελῶ Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. 'νεγελῶ Ρόδ. 'νεελῶ Ρόδ. 'νηλῶ Κύπρ. —Δλιπέρτ. Τζιρπ. τραούδ. 3,80. Μέσ. 'νεγελειοῦμαι Προπ. (Άρτάκ.) Τὸ ἀρχ. ἀνάγελῶ = γελῶ ἡχηρῶς, μεγαλοφώνως.

) Ἐνεργ. καὶ ἐνιαχ. μέσ. ἐμπαιζω, περιπαταιζω, περιγεῦσθη σύνηθ. καὶ Καρπ. (Σινασο.) Πόντ. Τσακων.: Ἐναελούσαν τον κ' ἐλέαν του ἔναν σωρὸν Σύμ. Μὴ μ' ἀναγελᾶς, γιατὶ θὰ σκοτωθοῦμε 'Ανδρίτσ. Γούλ' τὸν ἐνεγελειούδανα τὸν μεθύστακα 'Αρτάκ. Μὴ μ' ἀναγιλᾶτι, βρὲ πιδᾶ Αἰτωλ. Μᾶς ἀναελοῦσιν οἱ λάς (λαός, ἄνθρωποι) Κύπρ. || Παροιμ.

Τοῦ κόδου τ' ἀναέλασμα ἀναελῆ τὸν κόδον
(ἐπὶ τοῦ ἐπιφόγου τοῦ ἐμπαιζοντος ἄλλους) Κάρπ. Ρόδ. 'Ἐπιτο' ή πομπὴ 'ς τὴ στράτα καὶ ἀναγέλα τοὺς διαβάτες (στρών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. 'Αναελῆ διαζέλας τὸν κλεψάδριν (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κύπρ. 'Αναγεάτες διαβοῦ τὸν τεῖχον τοῖς τοῖς νι ἐπέτεις χειραρά (περιέπαιξεν διαβοῦ τὸν τὸν δονον καὶ τὸν εἴπει χειραρά. Συνών. τῇ προηγουμένῃ) Τσακων. Μῆς ἀναγελάγης, γιατὶ διαβοῦτης (μὴ ἐμπαιζης τοὺς ἄλλους, διότι θὰ ἐμπαιχθῆς) Αἴγιν. κ. ἀ. "Ο, τι χόρτο ἀναγελάσης, θὰ φυτρώσῃ 'ς τὴν αὐλή σου (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ζάκ. || "Ἀσμ.

"Ομορφα νὰ μοιρολογῆς νὰ μὴ σ' ἀναγελάσουν,
θά ριουνε οἱ ἀρχόντισσες καὶ ἀπὸ καρδιᾶς θὰ κλάψουν
Κρήν.

Θεέ μου, ἀκατάγνωτα, κωπέλ-λα, νὰ λαλοῦμεν,
μήν πάθουμεν δειρότερα ἐμεῖς ποῦ 'ναγελοῦμεν
Κύπρ.

'Εσὺ στραβὴ κορομπηλεά, συκεὰ παραγερμένη,
ποῦ κάθεσαι καὶ ἀναγελᾶς ἐμένα τὸν λεβέντη
Πελοπν. (Άρκαδ.). 'Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Σαχλίκ. Γραφαὶ καὶ ἀφηγήσεις στ. 253 (ἔκδ. Wagner σ. 87) «καὶ κεῖνοι διπούν 'ναι κτήματα βούδια καὶ προβατῖνες | ἀναγελοῦν τὸν ἄνθρωπον, διταν τὸν φυλακίσουν». Συνών. περιγελῶ, περιπατεῖς. 2) Μιμοῦμαι σκωπτικῶς λόγους, πράξεις κττ. ἄλλου τινός, ύποκρίνομαι σκωπτικῶς Θεσσ. (Ζαγορ.) "Ιμβρ. : Φρ. 'Ανιγιλῶ τοσ' πιθαμέν' (κατακλίνομαι ἀπομιμούμενος τὴν στάσιν τῶν ἀποθανόντων) "Ιμβρ.

ἀναγέμι τό, ἀμάρτ. ἀναγιόμι Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

'Εκ τοῦ ρ. ἀναγεμίζω ύποχωρητικῶς, παρ' δι καὶ ἀναγεμίζω, διθεν τὸ ἀναγέδομι.

Λάκκος, κοῖλομα παραγεμισμένον μὲ χῶμα.

ἀναγεμίδι τό, Κρήτ.

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ούσ. γεμίδι η ἐκ τοῦ ρ. ἀναγεμίζω.

Συνήθως ἐν τῷ πλην., πᾶν δι τι χρησιμοποιεῖται πρὸς πλήρωσιν στρωμάτων καὶ προσκεφαλαίων, οἷον βάμβαξ, ἔριον, πτύλα κττ. : Βάλε καὶ ἄλλα ἀναγεμίδια 'ς τὸ στρῶμα γιὰ νὰ μὴ πληγώνωμαι, διτε δέτω (πλαγιάζω).

ἀναγεμίζω Κρήτ. Σῦρ. —Λεξ. Κομ. 'Ηπίτ. Δημητρ. ἀναγεμίζω Α.Κρήτ. Σῦρ. —Λεξ. Δημητρ. ἀναγιόμιζω Κεφαλλ. —Λεξ. Βλαστ.

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. γεμίζω. 'Η λ. καὶ παρὰ Βάιγ.

1) Μετβ. γεμίζω ἐκ νέου Λεξ. Κομ. 'Ηπίτ. Βλαστ. Δημητρ. 2) Ἀναπληρῶ, συμπληρῶ κενόν τι Κρήτ. Σῦρ.: 'Αναγεμίζω τὸ στρῶμα Σῦρ. β) Ἐπὶ τῶν περικνημίδων, ἐπιδιορθῶ, ἀναπλέκω τὸ φθαρὲν Σῦρ. : 'Αναγεμίζω τοῖς κάρτσεσ. Συνών. μαντάρω. 3) Ἀνασκάπτων τὸ ἔδαφος πληρῶ τὰ κοιλώματα τοῦ ἀγροῦ, ὥστε νὰ ἴσοπεδωθῇ οὗτος Κρήτ. : 'Αναγέμισε δὸ χωράφι δου. 4) Αμτβ. πληροῦμαι, ίδιως ἐπὶ διφθαλμῶν τῶν πληρουμένων δακρύων Κεφαλλ. : 'Αναγιόμιζουν τὰ μάτια μου. Μάτια ἀναγιόμισμένα (οἱ ἔνεκα πυρετοῦ ἔξωγκωμένοι διφθαλμοί). Πβ. ἀναγεμίζω.

ἀναγέμισμα τό, Κρήτ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀναγεμίζω.

Ἡ πλήρωσις κενοῦ τινος. Πβ. ἀναγεμίδι.

ἀναγεμώνω ἀμάρτ. ἀναεμώνω Κάρπ. ἀνεεμώνω Κάρπ. ἀναγιόμωνω ΚΚρυστάλλ. 'Εργα 2,128.

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. γεμώνω. 'Η λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Μετβ. πληρῶ ἐκ νέου κενωθέν τι Κάρπ.: 'Ανεέμωσε τὸ χωνὶ τοῦ μύλου. 2) Αμτβ. πληροῦμαι, ίδια ἐπὶ τῶν διφθαλμῶν τῶν πληρουμένων δακρύων Κάρπ. —ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἀν. : 'Ενεεμώσαν τὰ μάτια μου Κάρπ. 'Αναγιόμωσαν δάκρυα τὰ μάτια τοῦ δόλιου 'Αρθανίτη ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἀν.

Πβ. ἀναγεμίζω.

ἀναγέμωσμα τό, ἀμάρτ. ἀναέμωσμα Κάρπ. ἀνεέμωσμα Κάρπ. 'νεέμωσμα Κάρπ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀναγεμίζω.

1) 'Η ἐκ νέου πλήρωσις διὰ γεννήματος τῆς κενωθείσης χοάνης τοῦ μύλου. 2) Τὸ ἐντὸς τῆς χοάνης τοῦ μύλου τιθέμενον γέννημα τὸ κατ' ὀλίγον κατερχόμενον εἰς τὴν ὄπην τῆς μυλόπετρας: Βάλε 'νεέμωσμα τοῦ μύλου κοινάρι.

ἀναγεννῶ λογ. σύνηθ. καὶ δημόδ. Κρήτ. Χηλ.

Τὸ μεταγν. ἀναγεννῶ.

Φέρω ἐκ νέου εἰς φῶς, ἀναπλάττω ἐνθ' ἀν. : "Ἀσμ.

Τὸ βλέμμα σου τὸ ἵλαρό, ὅπου καὶ νὰ τὸ φίξης,
ἀναγεννεύεται η χαρὰ καὶ χάνεται η θλῖψις.

Χηλ. Συνών. ξαναγεννῶ.

ἀνάγερμα τό, ἀνάγειρμα Ζάκ. Κεφαλλ. Κωνπλ.

Πελοπν. (Μάν.) ἀνάειρμα Κάρπ. ἀνάγειρμα Πελοπν.

(Μάν.) ἀνάγερμα Πελοπν. (Λακων.) ἀνάερμα Κάρπ. ἀνάερμα Κύπρ. ἀνέγερμα Θήρ. 'νέερμα Ρόδ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀναγέρω.

1) Ἀναστάτωσις, συμφυρμὸς Κύπρ. : 'Εκαμέν τα οὐλ-λα ἀνάερμα (ἄνω κάτω). Συνών. ἀνακάτεμα, ἀνακάτωμα.

2) Κοχλασμός, βρασμὸς Κάρπ. : 'Ἐν ἡκουσα τὸ ἀνάερμα τοῦ τσουκαλιοῦ καὶ χύνθη τὸ ζουμί. || Φρ. Νά 'χης πίσσαν καὶ ἀνάερμα! (νὰ υπάγης εἰς τὴν κόλασιν, ὅπου νὰ βράζῃς μέσα εἰς τὴν πίσσαν καὶ τὸν κοχλασμὸν αὐτῆς, 'Αρά). Πβ. πισσοκόχλαστος. 3) Ερυγή Ρόδ. Συνών. φέρμιμο. 4) Τὸ βαθὺ σκάψιμον ἀγροῦ πρὸς ἐμφύτευσιν ἀμπελῶνος Θήρ. Συνών. στρέμμα. 5)

'Ημερομίσθιος ἐργασία διὰ τὸ βαθὺ σκάψιμον πρὸς ἐμφύτευσιν ἀμπελῶνος Θήρ. : Θά 'ριθης σήμερα νὰ μοῦ κάμης ἐνα ἀνέγερμα. Σδχω κάμει δέκα ἀνεγέρματα. 6) Κωλικόπονος προερχόμενος κατὰ τὴν λαϊκὴν ἀντίληψιν ἀπὸ ἀνέγερσιν, μετατόπισιν τῶν ἐντέρων Πελοπν. (Λακων.)

7) Ο περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου χρόνος Ζάκ. Κεφαλλ. : "Ἀσμ.

Κλαῖγε με, μάννα, κλαῖγε με αὐγή καὶ μεσημέρι
καὶ μέσ' τοῦ ἀνάγερμα τοῦ ἥλιου ποτέ σου μὴ μὲ κλάψης Ζάκ.

Πβ. ἀναγερμός.

ἀναγερμὸς ὁ, ἀναγειρμὸς Κύπρ. —ΧΠαλαίσ. Συλλ.

Κυπρ. ποιημ. 181 ἀναειρμὸς Κύπρ. ἀναγερμὸς Κύπρ. ἀναερμὸς ΔΛιπέρτ. Τζιωπρ. τραούδ. 1,112 'νεερμὸς Ρόδ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀναγέρω.

1) Ἀναστάτωσις, ἀνακατωμὸς ἐνθ' ἀν. : Ποιήμ.

'Αναγειρμὸς 'πάνω 'ς τὴν γῆν, παρακαλῶ, νὰ 'γίνην
τοῖς πλάσματα νὰ μὴν μείνουν, μόνον ἐγεὼ μὲ τὰς ινήν την ΧΠαλαίσ. ἐνθ' ἀν.

